

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00

F: 01 478 40 52

E: gp.arso@gov.si

www.arso.gov.si

Številka: 35405-439/2018-2

Datum: 25. 10. 2018

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17 in 52/18) in petega odstavka 51.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ in 21/18-ZNOrg) v predhodnem postopku za nameravani poseg: posodobitev namakalnega sistema Šempeter - Vrbje, nosilcu nameravanega posega Društvo namakalnih naprav Breg – Roje, Petrov trg 7, 3311 Šempeter v Savinjski dolini, ki ga zastopa predsednik Alojz Rojnik, naslednji

S K L E P

1. Za nameravani poseg: posodobitev namakalnega sistema Šempeter - Vrbje na zemljiščih v k.o. 995 Šempeter v Savinjski dolini, k.o. 996 Žalec in k.o. 1004 Gorenja vas, nosilcu nameravanega posega Društvo namakalnih naprav Breg – Roje, Petrov trg 7, 3311 Šempeter v Savinjski dolini, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.
2. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v:

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju naslovni organ), je dne 24. 10. 2018 s strani nosilca nameravanega posega Društvo namakalnih naprav Breg – Roje, Petrov trg 7, 3311 Šempeter v Savinjski dolini, ki ga zastopa predsednik Alojz Rojnik (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega) prejela zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: posodobitev namakalnega sistema Šempeter - Vrbje, v skladu z 51.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ in 21/18-ZNOrg, v nadaljevanju ZVO-1).

K zahtevi je nosilec nameravanega posega priložil:

- Grafični prikaz – Meje namakalnega sistema Šempeter - Vrbje;
- Grafični prikaz namakalnega območja s parcelnimi številkami;
- Grafični prikaz – lokacija črpališča (po posodobitvi);

- Grafični prikaz – sprememba lokacije mobilnega črpališča na zahodnem delu namakalnega sistema Šempeter – Vrbe;
- Grafični prikaz – namakalni sistemi in vodna dovoljenja v okolici namakalnega sistema Šempeter – Vrbe;
- Grafični prikaz – varstvena območja in 1 km radij okoli predvidenega posega;
- Gradbeno dovoljenje, ki ga je pod št. 351-100/90-4/7 dne 22. 2. 1991 izdala Skupščina občine Žalec, Občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, Savinjske čete 5, Žalec;
- Delno vodno dovoljenje, ki ga je pod št. 35528-7/2009-11 dne 24. 6. 2009 izdala Agencija Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana;
- Delno vodno dovoljenje, ki ga je pod št. 35528-25/2018-16 dne 3. 8. 2018 izdala Direkcija Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana;
- Strokovno mnenje o vplivu posega na stanje rib v Podvinski strugi, ki ga je pod št. 4204-10/2018/2 dne 30. 3. 2018 pripravil Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Ljubljana;
- Dopis – Odgovor na vprašanje, z dne 31. 8. 2018 – vzdrževalna dela, ki ga je pod št. 092-1/2018-172 z dne 4. 9. 2018 izdala Upravna enota Žalec, Ulica Savinjske čete 5, 3310 Žalec;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 eur z dne 24. 10. 2018;
- Pooblastilo za zastopanje z dne 23. 10. 2018.

V skladu s prvim odstavkom 51.a člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 51.a člena ZVO-1 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17, v nadaljevanju Uredba o posegih v okolje). Prvi odstavek 3. člena Uredbe o posegih v okolje določa, da so vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov v okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje navedene v Prilogi 1 te uredbe in označeni z oznako X v stolpcu PP. Podrobnejša merila za ugotovitev o potrebnosti izvedbe presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenega soglasja so določena v Prilogi 2 Uredbe o posegih v okolje.

V skladu s točko A Kmetijstvo, gozdarstvo, ribogojstvo, A.III Vodnogospodarski projekti za kmetijstvo, vključno z namakalnimi in izsuševalnimi projekti, A.III.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, je izvedba presoje vplivov na okolje obvezna če znaša površina nad 100 ha in zmogljivost vsaj 10 milijonov m³ ali več ali povprečno letno 100 l/s ali več.

V skladu s točko A Kmetijstvo, gozdarstvo, ribogojstvo, A.III Vodnogospodarski projekti za kmetijstvo, vključno z namakalnimi in izsuševalnimi projekti, A.III.2 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če znaša površina nad 10 ha ali zmogljivost vsaj 2.500 m³ ali 10 l/s.

Skladno z drugo alinejo drugega odstavka 3. člena Uredbe o posegih v okolje, se predhodni postopek izvede tudi za spremembo posega v okolje, ki je v skladu s predpisi že dovoljen, se izvaja ali je že izveden, in ne glede na to, ali je bilo za poseg v okolje pred njegovo spremembo že pridobljeno okoljevarstveno soglasje ali sklep v predhodnem postopku v skladu z zakonom,

ki ureja varstvo okolja, če gre za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka prejšnjega člena ali iz prejšnjega odstavka, ki pomeni spremembo položaja ali lege v prostoru, dimenzij objekta, zmogljivosti naprave, sestave, načina ali obdobja obratovanja, rabe surovin ali energije in bi lahko imela pomembne škodljive vplive na okolje.

Namakalni sistem Šempeter-Vrbje leži v enem kompleksu. Območje je razdeljeno na dva dela – vzhodni in zahodni del. Vzhodni del, v katerega so vključene tudi obravnavane površine, se namaka preko fiksnega avtomatskega črpališča. Zahodni del namakalnega sistema se namaka z mobilnim črpališčem. Razvodna mreža je v obeh primerih vkopana. Po podatkih prvotnega projekta iz leta 1989 je velikost namakalnega sistema 570 ha. Po uradnih podatkih iz evidenc MKGP pa je sistem velik 398,87 ha.

Pri namakalnem sistemu je potrebna prenova obeh črpališč in vseh črpalk, problemi pa se pojavljajo tudi s poškodbami ali nedelovanjem primarnih in sekundarnih cevovodov. Zaradi teh razlogov namakalni sistem kot celota ne obratuje že od leta 2003 (okvirno). Posamezni kompleksi površin (večinoma hmeljišč) znotraj mej namakalnega sistema so se vseeno namakali do danes. Posamezniki so si namreč na obstoječih dveh črpališčih z lastnimi sredstvi vzpostavili zasilno delovanje opreme, ki jim je to omogočala. Namakalni sistem je dotrajan, nedelujoč in nujno potreben posodobitve.

Nameravan poseg v okolje se navezuje na zahodni del sistema, kjer je predvideno novo mobilno črpališče. Črpališče se je namreč iz vodotoka Savinja prestavilo na mlinščico vodotoka Savinja, imenovana Podvinska struga.

Predmet nameravanega posega je obnova I. faze namakalnega sistema, ki zajema najbolj problematične dele namakalnega sistema, glede na predviden obseg razpoložljivih sredstev.

Predmet nameravanega posega je:

- 1) Obnova črpališča Vrbje (obnova objekta, strojnih instalacij, elektro instalacij)
- 2) Obnova primarnih vodov dela Veje 1, Veja 1.5 in Veja 4
- 3) Mobilno črpališče Šempeter (zamenjava obstoječega)
- 4) Obnova primarnega voda Šempeter Veja 5 in del Veje 5 in 6

Glede na to, da gre v obravnavanem primeru za spremembo že obstoječega posega v okolje, je v skladu s točko A.III.1 Priloge 1 v povezavi z drugo alinejo drugega odstavka 3. člena Uredbe o posegih v okolje za nameravani poseg potrebna izvedba predhodnega postopka.

Obstoječe stanje:

Namakalni sistem Šempeter - Vrbje obsega 354,88 ha namakalnih površin. Sistem je celovit, vendar je razdeljen na del Šempeter in del Vrbje z zapornimi zasuni na cevovodih.

Na obravnavanem območju so obstoječi dovodni, primarni in distribucijski cevovodi.

Obstoječi cevovodi (celoten sistem):

Cev	dolžina	
d90	1.294,00	m
d110	1.735,00	m
d140	3.349,00	m
d160	4.023,00	m
d225	6.230,00	m
d280	460,00	m
d315	350,00	m
Skupaj:	17.441,00	m
hidranti	140,00	kom

Sistem Vrbje se oskrbuje iz obstoječega črpališča na Podvinsko Žalski strugi, vodni vir Savinja. Skladno z vodnim dovoljenjem št. 35528-7/2009-11 z dne 24. 6. 2009, izdanim s strani naslovnega organa je dovoljen max. odvzem 160 l/s, in v skupni letni dovoljeni količini največ 630.000 m³ na mestu določenim z Gauss-Krügerjevimi koordinatami: Y = 511598, X = 121979, zemljišče v k.o. 996 Žalec s parcelno št. 1975/1. Črpališče je v obstoječem stanju opremljeno z 2 črpalkama ca. 50 l/s (90 kW) ter črpalko 24 l/s (45 kW).

Sistem Šempeter – zahodni del - se oskrbuje iz mobilnega črpališča na Podvinsko Žalski strugi, max. dovoljen odvzem znaša 60 l/s.

V črpališču namakalnega sistema Šempeter – Vrbje so trenutno vgrajene naslednje črpalke:

Črpalka	Pretok	Leto izdelave	Starost	Moč/motor
Črpalka 1 (črpališče vzhodni del)	Pri 1450 o/min dosega 50 l/s pri 9,8 bar	/	/	90 kW
Črpalka 2 (črpališče vzhodni del)	Pri 1450 o/min dosega 50 l/s pri 9,8 bar	/	/	90 kW
Črpalka 3 (črpališče vzhodni del)	24 l/s	/	/	45 kW
Črpalka (črpališče zahodni del)	60 l/s	/	/	Diesel agregat, moč neznana, zato se predvideva, da je bila 110 kW)
Skupaj	184 l/s			225 kW (335 kW z diesel agregatom)

Sistema se namakata delno z rolomati in delno s kapljičnim namakanjem. Cevovodi, ki so večinoma iz PVC potekajo ob hmeljiščih v poljskih poteh ter cestah.

Projektirano stanje:

zaradi dotrajanosti obstoječega omrežja je predvidena obnova najbolj problematičnih odsekov cevovodov. Na območju Vrbja se obnovi glavni del primarnega cevovoda Veja 1, Veja 1.5 in Veja 4 ter trije sekundarni odseki. Hkrati je predvidena zamenjava 87 obstoječih hidrantov DN 80, katerih mikrolokacija se določi v dogovoru z uporabniki sistema.

Cevi so predvidene PE 100 SDR 17 RC tip 1:

Cev	dolžina
d125 x 7,4	L=300,00 m
d160 x 9,5	L=269,00 m
d180 x 10,7	L=631,00 m
d250 x 14,8	L=744,00 m
d280 x 16,6	L=618,00 m
d315 x 18,8	L=810,00 m
d355 x 21,1	L= 349,00 m
Skupaj:	L=3.721,00 m
Novi hidranti:	87,00 kom

Predvidena je zamenjava cevovodov po obstoječih trasah. Teme cevi se polaga min. 1.20 m - 1.50 m pod terenom. Predviden je širok izkop skladno s SIST EN 1610. Polaganje cevi iz PE se

izvede na peščeno posteljico DN/10+10 cm z obsipom cevi 15 cm. Spajanje PE cevi se izvede iz elektro obojko. Sekcijski zasuni se izvedejo vgrajeni v zemljo s cestno kapo v AB plošči. Max. preizkusni tlak znaša 10 bar

Osnovni namen tehnološke posodobitve namakalnega sistema Šempeter – Vrbje je vzpostavitev njegovega delovanja, saj zaradi zastarelosti sistem že nekaj časa ne deluje. V okviru posodobitev je zato predvidena menjava naslednjih ključnih elementov, ki se navezujejo na črpalke in njihovo moč:

Proizvajalec	Tip	Pretok	Stanje	Moč/motor
Lowara MPV125A (črpališče vzhodni del)	Centrifugalna, vertikalna	Pretok 50,36 l/s pri 8,5 bar	nova	max. moč 75 kW, Delovala bo pri 56,2 kW za doseganje omenjenih pretokov in tlaka.
Lowara MPV125A (črpališče vzhodni del)	Centrifugalna, vertikalna	Pretok 50,36 l/s pri 8,5 bar	nova	max. moč 75 kW, Delovala bo pri 56,2 kW za doseganje omenjenih pretokov in tlaka.
Lowara MPV125A (črpališče vzhodni del)	Centrifugalna, vertikalna	Pretok 50,36 l/s pri 8,5 bar	nova	max. moč 75 kW, Delovala bo pri 56,2 kW za doseganje omenjenih pretokov in tlaka.
Lowara MPV125A (črpališče vzhodni del) REZERVA	Centrifugalna, vertikalna	Pretok 50,36 l/s pri 8,5 bar	REZERVA, nova	max. moč 75 kW, Delovala bo pri 56,2 kW za doseganje omenjenih pretokov in tlaka.
Godwin (Xylem) HL150M/JCB444T4i, Mobilno črpališče (zahodni del)	Centrifugalna, mobilna	60 l/s pri 8 bar	nova	109 kW, diesel agregat
Frekvenčni regulatorji za vse črpalke				
skupaj za vse črpalke		211,08 l/s		168,6 kW (277.6 kW z diesel agregatom)

Hidravlični izračun je bil izveden s programom Epanet 2.0. Za hrapavost cevi se je upošteval Manningov koeficient hrapavost $n_g=0.010$. Upoštrevane so obremenitve lokacij kapljičnih sistemov in rolomatov po podatkih uporabnikov. Za kapljično namakanje je privzeta poraba 4l/s/ha oz. zmogljivosti lokalnih filtrov (po podatkih uporabnikov). Za rolomate se je upoštevalo lokalno 8,5 l/s oz 15 l/s po rolomatu. Namakalna sistema Vrbje in Šempeter sta med seboj povezana v štirih točkah. V točkah so ventili, ki so zaprti, tako da ločita ves sistem na dva dela. Izračun je bil izveden za različne obremenitve namakalnih sistemov upoštevano delovanje 3 črpalk (vsaka po ca. 50 l/s) v namakalnem sistemu Vrbje, ter mobilnega črpališča (cca 60 l/s) v namakalnem sistemu Šempeter:

1) Polna obremenitev kapljičnih sistemov

Šempeter: Kapljični sistem: 2 x filter 20 l/s + 2 x filter 6 l/s + 1 x filter 4,5 l/s = 56,5 l/s

Vrbje: Kapljični sistem: 1 x filter 30 l/s + 5 x 20 l/s + 1 x 15 l/s + 1 x 5 l/s = 150 l/s

2) Obremenitev rolomatov in razlika porabe na kapljične sisteme

Šempeter: Rolomati: 2 x 8,5 l/s = 17 l/s

Kapljični sistem: 1 x filter 20 l/s + 2 x filter 6 l/s + 1 x filter 4,5 l/s = 36,5 l/s

Skupaj: 53,5 l/s

Vrbje: Rolomati: 4 x 8,5 l/s = 34,0 l/s

Kapljični sistem: 6 x filter 20 l/s = 120,0 l/s

Skupaj: 154,0 l/s

3) Obremenitev rolomatov in razlika porabe na kapljične sisteme:

Šempeter: Rolomati: 2 x 8,5 l/s = 17 l/s

Kapljični sistem: 1 x filter 20 l/s + 3 x filter 6 l/s + 1 x filter 4,5 l/s = 42,5 l/s

Skupaj: 59,5 l/s

Vrbje: Rolomati: 4 x 8,5 l/s = 34,0 l/s

Kapljični sistem: 6 x filter 20 l/s = 120,0 l/s

Skupaj: 154,0 l/s

Šempeter

Tlačne razmere pri namakanju z obstoječimi lokalnimi filtri za kapljično namakanje so ugodne. Težave se pojavijo, pri namakanju z rolomati ($Q = 8,5$ l/s) v skrajnih točkah sistema na zahodu. Ob hkratnem delovanju dveh ali več rolomatov na skrajnih točkah (te veje se sedaj ne obnovijo) padejo tlaki pod 6 bar, kar je nekje optimalni tlak za namakanje z rolomati, to je potrebno upoštevati pri izdelavi urnikov namakanja.

Vrbje

Površine ob južnem delu namakalnega sistema se namakajo izključno kapljično (kapaciteta filtrov skupaj največ 50 l/s). Izračun pokaže ugodne tlake ob predpostavljeni razporeditvi filtrov. Severni del sistema se namaka v večini kapljično, delno pa tudi z rolomati. Za ta del namakalnega sistema ni točnih podatkov o lokaciji in kapaciteti filtrov, zato se je predpostavilo filtre s kapaciteto 20 l/s na različne lokacije. Ob primernih obremenitvah na vejah, izračun kaže tlake višje od 5 bar, kar zadostuje za kapljično namakanje površin. Površine, ki se namakajo z rolomati, so na začetku, ob glavnem vodu pri črpališču. Izračun kaže zadosten tlak za obratovanje rolomatov (6 bar in več).

Za potrebe obnove namakalnega sistema je potrebno obnoviti obstoječ objekt in ga delno preurediti. Iz objekta se odstrani vsa obstoječa strojna oprema in cevovodi, saj so dotrajani. V celoti se odstrani azbest cementna strešna kritina, dotrajani elementi ostrešja se zamenjajo z novimi, enakega prereza kot obstoječi. Izrušijo se AB podstavni temelji črpalk, cementni estrih in podložni beton. Odstranijo se dotrajana vrata in okna.

Prav tako se odstranijo dotrajani AB elementi zajetja, kakor tudi grablje. Zunanji razvodni jašek je dotrajan in izveden neustrezno, zato se zaradi funkcionalnejše izvedbe razvoda sistema v ta namen izvede v objektu poglobitev. Za izvedbo novih vrat se v stenah izvedejo preboji.

Režim namakanja (trenutno/predvideno):

nasadi bodo namakani z rolomati in s kapljično tehnologijo namakanja, krmiljenje kapljičnega namakanja bo potekalo preko elektro ventilov. Predvideno je, da se bo v prihodnosti večina površin namakala s kapljično tehnologijo namakanja.

Turnus namakanja v dnevih:

kapaciteta vodnega vira, tehnike in razdelitev v namakalne sektorje omogoča, da se turnusi namakanja prilagodijo vremenskim razmeram, evapotranspiraciji in potrebam hmelja in drugih rastlin po vodi v posamezni fenofazi. Hmelj potrebuje vlago skozi celotno vegetacijsko obdobje (od aprila do septembra), saj je rastlina, ki zelo hitro naredi habitus. Zelo potrebna je vlaga v času razvoja kobul, saj v primeru pomanjkanja vlage v tem času hmeljne kobule nimajo vsebnosti alfa kislin oz. kvalitete, kot bi si jo želeli.

Pri določanju namakalnega obroka in pogostosti namakanja je potrebno poleg zgoraj navedenega upoštevati tudi tip tal, njegovo zadrževalno sposobnost za vodo in infiltracijsko sposobnost. Ker imajo obravnavana tla sorazmerno dobro sposobnost sprejema vode na časovno enoto, bo tem razmeram prilagojen tudi način namakanja. Glede na izkušnje, bo namakanje naravnano na izračun vodne bilance in dnevno nadomeščanje primanjkljaja vlage v tleh (Et povzeta iz Meteo -portala ARSO - Agencija Republike Slovenije za okolje bo pomnožena s koeficientom hmelja v posameznem ravnem obdobju). Namakalni obrok v primeru negativne vodne bilance v najbolj vročih mesecih bo znašal med 5 – 6 l na kvadratni meter (mm), kar pomeni 1,5 ure do 2,2 uri namakanja pretežno v jutranjih urah v skladu z urnikom namakanja. Rezultatom spremljanja vode v tleh z merilcem vlažnosti - tenziometrom, se bodo sproti popravljali oziroma prilagajali obroki namakanja.

Osnovni namen kapljičnega namakanja je, da se izgubljena voda dodaja sproti, še preden se tla preveč izsušijo. To pomeni, da se s tem načinom namakanja v tleh vzdržuje optimalna količina vode, ki se giblje okoli poljske kapacitete tal za vodo. Vodo je priporočljivo nadomeščati v eno do tri dnevni intervali oz. turnusih.

Za namakanje z rolati se spremlja stanje vlažnosti tal na 20 lokacijah v Savinjski dolini. Napoved namakanja se izda, ko stanje razpoložljive vlage v tleh doseže kritično točko oz. 50 % razpoložljive vode v tleh. V praksi to pomeni, da se s to tehnologijo namakanja nadomeščajo tedenske do desetdnevne izgube vode (namakalni turnus).

Celotno obdobje potencialne potrebe po namakanju: april, maj, junij, julij, prva polovica avgusta. Statistično najpogostejše potrebe po namakanju: julij – sredina avgusta.

Meritve porabe vode se bodo kontinuirano beležile z vodnim števcem oz. merilci pretoka.

Namakalni sistem bo vključen v napoved namakanja IHPS Žalec in Agencije RS za okolje – Urad za meteorologijo.

Namakalni sistem Šempeter – Vrbe bo po posodobitvi projektiran tako, da bo omogočal največji možen izkoristek vode.

V primeru, da se želi do namakalne opreme oz. uporabnika dovesti 1000 m³/ha vode neto, bi bilo potrebno pred tehnološko posodobitvijo, ob upoštevanju izgub vode prečrpati 1618,4 m³/ha vode bruto, po posodobitvi pa 1154,7 m³/ha vode bruto. Po tehnološki posodobitvi bo prihranek vode tako znašal 463,7 m³/ha oz. 28,65 %.

Primerjava porabe električne energije pred in po tehnološki posodobitvi namakalnega sistema z ocenjeno porabo električne energije po tehnološki posodobitvi namakalnega sistema znaša 0,14 kW na enoto porabljene vode (1 m³). Prihranek pri porabi energije pred in po tehnološki posodobitvi znaša 27,8 % in je bil izračunan zgolj na podlagi delovanja črpalk pri maksimalni predvideni obremenitvi. Ob upoštevanju, da bodo po posodobitvi za vse črpalke nameščeni frekvenčni regulatorji, ki poskrbijo za ustrezno regulacijo vrtljajev elektromotorjev, ter zaradi mehkega zagona zmanjšajo zagonski tok, se bo poraba električne energije dodatno zmanjšala za najmanj 30 % (ocena). Skupni prihranek energije bo po ocenah znašal najmanj 57,8 %.

Naslovni organ je na podlagi prejete dokumentacije in v skladu s Prilogo 2 Uredbe o posegih v okolje ugotovil, da za nameravani poseg glede na njegove značilnosti, lokacijo in možne vplive ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ je tako ugotovil:

1. Značilnosti posega v okolje:
 - Velikost in zasnova celotnega posega: predmet nameravanega je obnova obstoječega namakalnega sistema, ki zajema najbolj problematične dele namakalnega sistema, glede na predviden obseg razpoložljivih sredstev. Predmet nameravanega posega je: obnova črpališča Vrbje (obnova objekta, strojnih instalacij, elektro instalacij), obnova primarnih vodov dela Veje 1, Veja 1.5 in Veja 4, mobilno črpališče Šempeter (zamenjava obstoječega) in obnova primarnega voda Šempeter Veja 5 in del Veje 5 in 6. Zasnova nameravanega posega je razvidna iz predhodno navedenega opisa.
 - Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi: obstoječi namakalni sistem se nahaja v Spodnji Savinjski dolini, med Šempetrom v Savinjski dolini in Žalcem. V neposredni okolici obravnavanega namakalnega sistema, se nahaja še več drugih obstoječih namakalnih sistemov (Latkova vas, Breg, Gotovlje, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Novo Celje). Zaradi izvedbe nameravanega posega (posodobitev, tako z vidika prihrankov vode, kot električne energije) se ne pričakuje pomembnih negativnih vplivov na okolje, ob upoštevanju podobnih oz. istovrstnih obstoječih posegov v radiju 1 km od nameravanega posega.
 - Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti: v času gradnje nameravanega posega se naravni viri ne bodo uporabljali. V času obratovanja nameravanega posega bo, glede na to, da gre za namakalni sistem, prisotna raba vode. Za potrebe neposredne rabe vode za namakanje kmetijskih zemljišč je nosilec nameravanega posega s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana pridobil Vodno dovoljenje št. 35528-25/2018-16, z dne 3. 8. 2018. Dovolji se neposredna raba vode iz mlinščice vodotoka Savinja, imenovane Podvinska struga z odvzemom v obsegu največ 60 l/s in skupno največ 240.000 m³/leto za namakanje kmetijskih zemljišč, na mestu določenem z Gauss-Krügerjevimi koordinatami:
 - mesto vtoka vodotoka Savinja v mlinščico Podvinska struga: Y = 504289, X = 128043, zemljišče v k.o. 983 Male Braslovče s parcelno št. 654/1
 - mesto odvzema iz Podvinske struge: Y = 509534, X = 122681, zemljišče v k.o. 995 Šempeter v Savinjski dolini s parcelno št. 1087/2.
 - Nastajanje odpadkov: pri izvedbi nameravanega posega se bodo pojavljali gradbeni odpadki, embalaža, odpadne PVC cevi ipd. V času obratovanja odpadki ne bodo nastajali.
 - Emisije onesnaževal ter druge motnje zdravja, počutja ali kakovosti življenja (npr. sevanja, vibracije, smrad, hrup, toplota, svetloba):
 - v času gradnje: emisije onesnaževal v zrak, emisije toplogrednih plinov, emisije snovi v vode in tla, nastajanje odpadkov, hrup in
 - v času obratovanja: emisije snovi v vode in tla, hrup in raba vode.
 - Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb: v obstoječem stanju se namakalni sistem namaka delno z rolomati in delno s kapljičnim namakanjem. V prihodnje je predvideno, da se bodo vse površine namakale s kapljično tehnologijo, saj ima le-ta veliko prednosti v primerjavi z namakanjem z rolomati. Kapljični sistem je namreč najracionalnejši z vidika porabe vode in energije. Z nameravanim posegom bo kmetijskim zemljiščem dvignjena proizvodnja sposobnost, katere rezultat bo doseganje višje kvantitete in kvalitete pridelkov, ob prilagoditvi rastlinske pridelave na klimatske spremembe - suša v poletnih mesecih. Kapljično namakanje ponuja velik potencial za izboljšanje upravljanja z vodo

in tako prispeva k izboljšanju kakovosti in donosu posevkov, s porabo manj vode, ki hkrati povečuje učinkovito rabo in zmanjšuje tveganje za onesnaženje podtalnice.

- Tveganje za zdravje ljudi: nameravani poseg ne predstavlja tveganja za zdravje ljudi.
2. Lokacija posega v okolje:
- Namenska in dejanska raba zemljišč: gre za obstoječi namakalni sistem. Sistem obsega površino 354,88 ha. Dejanska raba je naslednja: 1100 Njiva ali vrt, 1131 Začasno travinje, 1160 Hmeljišče, 1161 Hmeljišče v premeni, 1180 Trajne rastline na njivskih površinah, 1221 Intenzivni sadovnjak, 1222 Ekstenzivni sadovnjak, 1240 Ostali trajni nasadi, 1300 Trajni travnik. Površina se namaka z rolomati in kapljično.
 - Sorazmerne pogostosti, razpoložljivosti, kakovosti in regenerativne sposobnosti naravnih virov (vključno s tlemi, vodo in biotsko raznovrstnostjo) na območju in njegovem podzemlju (zlasti vodovarstvenih območij pitne vode, varovanih kmetijskih zemljišč, najboljših gozdnih rastišč in območij mineralnih surovin v javnem interesu): naslovni organ ugotavlja, da je voda na obravnavanem območju dovolj pogosta in razpoložljiva, tako da nameravani poseg ne predstavlja negativnega vpliva. Za rabo vode je nosilec nameravanega posega s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana pridobil Vodno dovoljenje št. 35528-25/2018-16, z dne 3. 8. 2018. Nameravani poseg je namenjen izboljšanju (namakanju) kmetijskih zemljišč in ni na območjih mineralnih surovin v javnem interesu, prav tako ni na območju najboljših gozdnih zemljišč.
 - Absorpcijske sposobnosti naravnega okolja, pri čemer se s posebno pozornostjo obravnavajo naslednja območja tj. vodna in priobalna zemljišča, zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih po predpisih, ki urejajo vode, zlasti mokrišča, obrežna območja, rečna ustja, obalna območja in morsko okolje; gorska in gozdna območja; območja, varovana po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave; območja, na katerih je že ugotovljena čezmerna obremenitev okolja ali se predvideva, da je okolje čezmerno obremenjeno; gosto poseljena območja; krajine in območja zgodovinskega, kulturnega ali arheološkega pomena, zlasti območja, varovana po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine: območje nameravanega posega se nahaja delno na vodovarstvenem območju, delno je na poplavnem območju, ni na območju gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov ali varovane kulturne dediščine. V južnem delu namakalni sistem meji na vodotok Savinja, ki ima status naravne vrednote državnega pomena (Ident. št. 269; Savinja s pritoki) in se hkrati prekriva z območjem Natura 2000 (SAC SI3000309 Savinja Grušovlje – Petrovče). V JV delu namakalni sistem delno posega v območje naravne vrednote lokalnega pomena Vrbje - ribnik (Ident. št. 4019) in zavarovanega območja Ribnik Vrbje z zaledjem (Odlok o zavarovanju ribnika Vrbje z zaledjem za krajinski park, Uradni list RS, št. 556/08; status zavarovanega območja: krajinski park). Nameravani poseg delno posega tudi na ekološko pomembno območje Savinja Grušovlje – Petrovče (ID območja: 95900). Preko obravnavanega območja tečeta vodotok Struga, vodotok Podvinska Struga in več neimenovanih vodotokov.
3. Vrsta in značilnosti možnih učinkov:
- Emisije onesnaževal v zrak in emisije toplogrednih plinov: pri izvedbi nameravanega posega se lahko na ožjem območju izvajanja del in ob transportnih poteh pričakuje emisije prašnih delcev zaradi transporta gradbenega materiala in gradbenih del ter emisije zaradi obratovanja gradbenega stroja za izkop vodnjakov. Glede na značilnosti in lokacijo nameravanega posega naslovni organ tovrstni vpliv ocenjuje kot nepomemben.

V času obratovanja nameravanega posega emisije onesnaževal v zrak in emisije toplogrednih plinov ne bodo nastajale. Tovrstnega vpliva na okolje, v času obratovanja, ne bo.

- Emisije snovi v vode in tla: do emisij snovi v tla lahko pride tako v času gradnje, kot v času obratovanja in sicer kot posledica izlitja olj ali goriv iz gradbene mehanizacije. Mehanizacija mora biti redno vzdrževana ter tehnično brezhibna. V primeru nesreče je treba takoj ukrepati, onesnaženje omejiti in območje sanirati. Kontaminirano zemljo je treba odstraniti in predati pooblaščenemu zbiralcu tovrstnih odpadkov. Naslovni organ ob upoštevanju navedenih ukrepov tovrstni vpliv nameravanega posega na okolje ocenjuje kot manj pomemben.

V času obratovanja nameravanega posega lahko nastanejo posredni vplivi na podzemne vode, in sicer zaradi neustrezne oziroma neprimerne vode, ki se uporablja za namakanje ter zaradi povečanega izpiranja gnojil in zaščitnih sredstev z namakanjem. Kapaciteta vodnega vira, tehnike in razdelitev v namakalne sektorje bo omogočala, da se bodo turnusi namakanja prilagodili vremenskim razmeram, evapotranspiraciji in potrebam hmelja in drugih rastlin po vodi v posamezni fenofazi. Hmelj potrebuje vlago skozi celotno vegetacijsko obdobje (od aprila do septembra), saj je rastlina, ki zelo hitro naredi habitus. Zelo potrebna je vlaga v času razvoja kobul, saj v primeru pomanjkanja vlage v tem času hmeljne kobule nimajo vsebnosti alfa kislin oz. kvalitete, kot bi si jo želeli. Pri določanju namakalnega obroka in pogostosti namakanja je potrebno poleg zgoraj navedenega upoštevati tudi tip tal, njegovo zadrževalno sposobnost za vodo in infiltracijsko sposobnost. Ker imajo obravnavana tla sorazmerno dobro sposobnost sprejema vode na časovno enoto, bo tem razmeram prilagojen tudi način namakanja. Glede na izkušnje, bo namakanje naravnano na izračun vodne bilance in dnevno nadomeščanje primanjkljaja vlage v tleh (Et povzeta iz Meteo - portala ARSO - Agencija Republike Slovenije za okolje bo pomnožena s koeficientom hmelja v posameznem ravnem obdobju). Namakalni obrok v primeru negativne vodne bilance v najbolj vročih mesecih bo znašal med 5 – 6 l na kvadratni meter (mm), kar pomeni 1,5 ure do 2,2 uri namakanja pretežno v jutranjih urah v skladu z urnikom namakanja. Rezultatom spremljanja vode v tleh z merilcem vlažnosti - tenziometrom, se bodo sproti popravljali oziroma prilagajali obroki namakanja. Osnovni namen kapljičnega namakanja je, da se izgubljena voda dodaja sproti, še preden se tla preveč izsušijo. To pomeni, da se z navedenim načinom namakanja v tleh vzdržuje optimalna količina vode, ki se giblje okoli poljske kapacitete tal za vodo. Vodo je priporočljivo nadomeščati v eno do tri dnevni intervalih oz. turnusih. Za namakanje z rolomati se spremlja stanje vlažnosti tal na 20 lokacijah v Savinjski dolini. Napoved namakanja se izda, ko stanje razpoložljive vlage v tleh doseže kritično točko oz. 50 % razpoložljive vode v tleh. Celotno obdobje potencialne potrebe po namakanju: april, maj, junij, julij, prva polovica avgusta. Statistično najpogostejše potrebe po namakanju: julij – sredina avgusta. Meritve porabe vode se bodo kontinuirano beležile z vodnim števcem oz. merilci pretoka, vključenimi v samo upravljanje namakalnega sistema. Namakalni sistem bo vključen v napoved namakanja IHPS Žalec in Agencije Republike Slovenije za okolje – Urad za meteorologijo. Namakalni sistem bo po posodobitvi projektiran tako, da bo omogočal največji možen izkoristek vode. V primeru, da se želi do namakalne opreme oz. uporabnika dovesti 1000 m³/ha vode neto, bi bilo potrebno pred tehnološko posodobitvijo, ob upoštevanju izgub vode prečrpati 1618,4 m³/ha vode bruto, po posodobitvi pa 1154,7 m³/ha vode bruto. Po tehnološki posodobitvi bo prihranek vode tako znašal 463,7 m³/ha oz. 28,65 %.

Glede na naveden način delovanja nameravanega posega naslovni organ tovrstni vpliv ocenjuje kot manj pomemben.

Glede na to, da je odvzem vode predviden iz mlinščice vodotoka Savinja, imenovane Podvinska struga, so v izreku vodnega dovoljenja št. 35528-25/2018-16, z dne 3. 8. 2018 podani tudi pogoji Zavoda za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Ljubljana, ki določajo: da je treba odvzem dovoljene količine vode izvajati na način, da ne bo prišlo do hitrega znižanja vodostaja mlinščice dolvodno od odvzema; da je potrebno ob neposredni rabi vode za potrebe namakanja zagotavljati, da se v Podvinsko strugo in druga vodna telesa na tem območju ne izpirajo fitofarmacevtska sredstva in gnojila; da mora biti mesto odvzema urejeno in zaščiteno na način, da ne prihaja do vsesavanja rib in njihovih mladice (npr. vedno mora biti nameščen sesalni koš); da mora imetnik vodne pravice pred začetkom odvzemanja vode vsako sezono pravočasno obvestiti Ribiško družino Šempeter v Savinjski dolini. Upoštevajoč navedene pogoje naslovni organ tovrstni vpliv na okolje (na ribje vrste in njihove habitate) ne ocenjuje kot pomemben.

- Ravnanje z odpadki: pri izvedbi nameravanega posega se bodo pojavljali gradbeni odpadki, embalaža, odpadne PVC cevi ipd. Odpadki se bodo zbirali ločeno po vrstah odpadkov in bodo oddani v nadaljnje ravnanje pooblaščenim zbiralcem odpadkov. Naslovni organ ocenjuje vpliv nameravanega posega na nastajanje odpadkov kot nepomemben.

V času obratovanja nameravanega posega odpadki ne bodo nastajali.

- Hrup: v času izvajanja gradbenih del bodo nastajale emisije hrupa gradbenih strojev in prometa ter emisije hrupa zaradi gradbenih del. Glede na predviden obseg del, naslovni organ vpliv nameravanega posega na obremenjenost okolja s hrupom ocenjuje kot nepomemben.

V času obratovanja bodo vir hrupa črpalke, ki bo delovale le v času namakanja torej bodo vključene samo v določenih situacijah. Samo namakanje ni vir hrupa. Zaradi obratovanja črpalke se ne pričakuje pomembnih povečanih emisij hrupa. Naslovni organ ocenjuje, da emisije hrupa v času obratovanja ne bodo imele pomembnih vplivov.

- Raba vode: v času gradnje nameravanega posega se voda ne bo uporabljala. Za potrebe neposredne rabe vode za namakanje kmetijskih zemljišč je nosilec nameravanega posega s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana pridobil Vodno dovoljenje št. 35528-25/2018-16, z dne 3. 8. 2018. Obratovanje namakalnega sistema bo temeljilo na osnovi izmerjenih podatkov o realni evapotranspiraciji ter vključujoč meritve dejansko izmerjene rastlinski dosegljive vode v tleh (tenziometri). S tem se bo določila najmanjša možna potreba po dodani vodi. Naslovni organ tovrstni vpliv nameravanega posega na rabo vode ocenjuje kot manj pomemben.

- Vidna izpostavljenost: zaradi izvedbe nameravanega posega ne bo prišlo do vidne izpostavljenosti tako v času gradnje kot v času obratovanja. Vpliva ne bo.

- Sprememba rabe tal, fizična sprememba/preoblikovanje: zaradi izvedbe nameravanega posega ne bo prišlo do spremembe rabe tal, fizične spremembe oz. preoblikovanja površine.

- Vpliv na biotsko raznovrstnost, zlasti varovane vrste in habitate s posebnih varstvenih območij (Natura 2000): v južnem delu namakalni sistem meji na vodotok Savinja, ki ima status naravne vrednote državnega pomena (Ident. št. 269; Savinja s pritoki) in se hkrati prekriva z območjem Natura 2000 (SAC SI3000309 Savinja Grušovlje – Petrovče). V JV delu namakalni sistem delno posega v območje naravne vrednote lokalnega pomena Vrbje - ribnik (Ident. št. 4019) in zavarovanega območja Ribnik Vrbje z zaledjem (Odlok o zavarovanju ribnika Vrbje z zaledjem za krajinski park, Uradni list RS, št. 556/08; status zavarovanega območja: krajinski park). Nameravani poseg delno posega tudi na ekološko pomembno območje Savinja Grušovlje – Petrovče (ID

območja: 95900). Nosilec nameravanega posega je za rabo vode s strani Direkcije Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana pridobil Vodno dovoljenje št. 35528-25/2018-16, z dne 3. 8. 2018. V izreku citiranega dovoljenja so podani tudi pogoji Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Celje, Vodnikova ulica 3, 3000 Celje, ki določajo: da je treba pri namakanju uporabiti najbolj učinkovit sistem, kjer so izkoristki vode glede na njen odvzem največji; da je treba ohranjati naravno razširjenost habitatov ogroženih in zavarovanih vrst, njihovo kvaliteto ter povezanost populacij; da je treba načrtovanje in izvajanje kmetijske pridelave prilagoditi naravnim razmeram glede na razpoložljivost vode za rast rastlin. Upoštevajoč navedene pogoje naslovni organ tovrstni vpliv na okolje ne ocenjuje kot pomemben.

- Vplivi na materialne dobrine, kulturno dediščino in krajino: lokacija nameravanega posega se nahaja znotraj naslednjih evidentiranih enot kulturne dediščine: arheološko najdišče na levem bregu reke Savinje, južno od Dobrteše vasi, Šempeter v Savinjski dolini - Arheološko območje Za tovarno (Ešd 29562), spomenik Šempeter v Savinjski dolini - Antična nekropola (Ešd 1053), arheološko najdišče na levem bregu reke Savinje, jugozahodno od vasi Zgornje Roje, Šempeter v Savinjski dolini - Arheološko območje Gmajna (Ešd 29561). Posegi posodobitve (izkopi na lokaciji črpališča in menjave cevi primarnih cevovodov) se bodo vršili na lokacijah, kjer so izkopi potekali že leta 1987 oz. po prvotnem projektu. Stare cevi bodo torej menjane in na isto mesto vstavljene nove. V nepričakovanih primerih naleta na ostanke predmetov kulturne dediščine se bo z deli nemudoma prenehalo in o tem obvestilo pristojni Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Upoštevajoč navedeno naslovni organ tovrstni vpliv na okolje ne ocenjuje kot pomemben.
- Drugi vplivi nameravanega posega, upoštevajoč merila za ugotavljanje, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki so v prilogi 2 Uredbe o posegih v okolje, ne bodo pomembni.

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev naslovni organ v skladu z določili 51.a člena ZVO-1 ugotavlja, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstveno soglasje, saj nameravani poseg ne bo imel pomembnih vplivov na okolje, zato je bilo odločeno, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

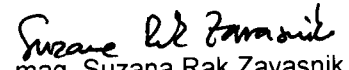
V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse
– državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-
00435418.

Ana Kezele Abramovič
sekretarka

mag. Suzana Rak Zavasnik
podsekretarka

Vročiti:

- nosilcu nameravanega posega: Društvo namakalnih naprav Breg – Roje, Petrov trg 7,
3311 Šempeter v Savinjski dolini - osebno.

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava;
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo,
Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Občina Žalec, Ulica Savinjske čete 5, 3310 Žalec – po elektronski pošti
(glavna.pisarna@zalec.si).

